

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1924.

VI. ÉVFOLYAM, 32. SZÁM.

PÉNTEK, FEBRUAR 8.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 7000 korona.
EGYES SZÁM ÁRA 300 KORONA.

Felelős szerkesztő:
POSCH DEZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 2-ik szám alatt, városháza
épület.

Folyik a földbirtokreform-novellának részletes vitája.

Budapest, febr. 7. A nemzetgyűlés ma is folytatta a földreform novellájának részletes vitáját.

Petrovác Gyula a kultura szolgálatában álló birtokok érdekében szólal föl.

Wolff Károly a földbirtokreform jelentőségéről beszél s a tanítórendeket védi.

Várnay Dániel a felekezeti iskolák ellen beszél.

Czettler Jenő polemizál Várnayval és annak állításait igyekszik megcáfolni. A szerzetes iskolák kiváltságáról beszél. — El sem lehet képzelni szebb szociális társadalmat, mint épen a szerzetes társadalom.

Hébelt Ede: Szociális kérdésekkel kell foglalkozni.

Felkiáltások: A szociális kérdések tanítása semmiféle tankönyvben nem szerepel.

Hébelt Ede: Gyilkosságra izgatnak. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Hogy lehet ilyet mondani? Mondja meg hol?!

Hébelt: Tessék elolvasni a Népszava tegnapi számát.

Rakovszky István: Sajnálattal látja, hogy az egész vitába bekapcsolták az iskolák államosításának ügyét, holott a szakasz nem intézkedik erről.

Az elnök ezután 5 perc szünetet rendel el.

Szünet után **Láng János** rámutat arra, hogy a kormány a középiskolák nagy részét kénytelen megszüntetni, mert nem bírja a költségeket viselni. A szerzetes rendek sok iskolát tartanak fenn birtokaik jövedelméből.

Kiss Menyhért személyes ügyben akar beszélni, az elnök azonban nem adja meg neki a szót.

Herczegh Béla: Elismeri, hogy a szerzetes rendek birtokainak fentartása kulturális szempontból szükséges, azonban a földreform is szükséges szociális és nemzeti szempontból. Ennek a két felfogásnak összeegyeztetésére kell törekedni. Ő, mint protestáns ember, a katolikus oktatás eredményét teljes mértékben elismeri. A protestáns felekezeti oktatást illetőleg kijelenti, hogy, aki elfogulatlanul nézi a magyar történelmet, annak el kell ismerni, — hogy a történelem legszebb lapjai azok, amelyeket a magyar protestáns kultura irt bele.

Az elnök az ülést délután 4 óráig felfüggeszti.

A délutáni ülés.

Farkas Tibor: Egyes kivételes esetekben a tanítórendek birtokai ra is ki kell terjeszteni a reform rendelkezéseit.

Dénes István az egyházi, de egyéni célokat szolgáló birtokokat is kisajátítás alá óhajtja vonni.

Létay Ernő: Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint, ha az OFB. alapítványi birtokokból területeket vesz igénybe, a megváltás idején történjék gondoskodás arról, hogy a tanítórendek az ország másrészen, még a földreform végrehajtása alatt, más területekkel kárpótolassanak.

Gaal Gaszton: Nem helyesli a kompromisszumos megoldásokat. Fél megoldásokkal nem boldogulunk. Nyíltan ki kell tehát mondani, hogy ezeket a vagyontokat nem lehet megváltani. A kárpótlás, illetve a cserebirtok gondolata sem helyes. Nem tartja azonban hozzáférhetetleneknek az egyházi és alapítványi vagyontokat.

Varga Gábor reflektál Gaál G. felszólalására. Helyesli fejtegetéseit, nézete szerint azonban he-

lyesebb egy kompromisszumos megoldás.

Zsitvay Tibor felszólalása után **Nagyatádi Szabó István** földmivelésügyi miniszter kijelenti, hogy ezen a téren csak kompromisszumos megoldással lehet elérni a célt, amit Gaál Gaszton is óhajt. Az új birói eljárás szerint több földet lehet kis embereknek juttatni, mint a kisajátítás által. A felekezeti iskolákat már csak azért sem lehet államosítani, — mert ezáltal igen súlyos terhek hárulnának az államra. Lehetetlen azzal a gondolattal foglalkozni, hogy a felekezeti iskolákat kivégyék a felekezetek kezéből. A végrehajtási utasításban módot fog találni arra, hogy a szövetségi bérleteket védelmezze és fejlessze. A törvény csak akkor válik valóra, ha többsége van a lelkekben és a nemzetgyűlésben.

A 9. §. elfogadása után az elnök félbeszakítja a vitát és napirendi indítványt tesz. A Ház legközelebbi ülését holnap d. e. 10 órakor tartja, melynek tárgya a földreform-novella részletes vitája.

Ülés vége fél 8 órakor.

Marosi Károly részletes vallomást tett az erzsébetvárosi bombamerényletről és Márffy terveiről.

A főkapitányság ellen is merénylet készült.

Budapest, február 7. Chriasti István, a az erzsébetvárosi merénylet egyik főbűnöse, kinek arcán áruló bűnjel: egy nyílt seb van, kihallgatásai során ma is tagadott, noha a másik tettes: Radó József azt vallotta róla, hogy Márffy lakásán a fürdőszobában, ahol egész kis műhely van, ő állította össze a gyalupadon az egész pokolgépet. Konokul tagad, bár néha már küzködik önmagával, már összevissza beszél, de még nem akar részletes vallomást tenni.

Beismerésben van Marosi Károly, 38 éves, volt droguista-ségéd, azonban állandóan arra törekszik, hogy mást bemártson s önmagát mentse. Hihetetlenül aljas gondolkodásu ember benyomását kelti. Azzal védekezik, hogy Márffy őt teljesen hipnotikus hatalomban tartotta s ettől nem tudott meg szabadulni. Vallomásaiban különösen igyekszik elkerülni a bombamerénylet egyik kétségtelen tettesének, Kasznyiknak nevét, akit bedobattak a Dunába, nehogy árulójuk lehessen. Marosi Károly vallomásának legfontosabb részlete a következő volt:

— Azt bevallom, hogy merényletekben volt részem, végrehajtottam bizonyos dolgokat, sőt tanukkal tudom bizonyítani, hogy én akadályoztam meg az újpesti zsinagóga felrobbantását. Márffy Péter Tivadarral, Salló Jánossal és velem akarta felrobbantatni az újpesti ortodox zsidótemplomot.

— Az volt a terv, hogy november 23-án, pénteken este Péter Tivadar, Salló János és én bemegyünk az újpesti zsinagóga ajtaján és amikor legjobban tart az imádság, három kézigranátot vágunk az ünneplő zsidók közé. Fel is voltunk szerelve a kézigranátokkal és én az ortodox zsidótemplom mellett adtam egy kocsmában találkozót a fiuknak. Nem akartam végrehajtani a merényletet és ezért megvártam, amíg a zsidók mind kijönnek a templomból és csak akkor vettem Péter Tivadart és Salló Jánost a templomhoz.

A rendőrségről azonnal intézkedtek Péter Tivadar és Salló János előállítására, akiket azonnal őrizetbe vettek és megkezdtek a kihallgatásukat. Mind a ketten tagadják, hogy

részük volna az erzsébetvárosi bombamerényletben, azonban már mind a kettő bevallotta, hogy az újpesti merényletet tényleg tervezték, de nem hajtották végre.

A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a meghalt Német Józseffel, a volt házi szolgálóval, Herczeg Józseffel, a kör portásával, aki szintén őrizetben van, Péter Tivadar és Salló János közvetlen segédei a merényletnek.

Márffy meg akarta „büntetni” a főkapitányt.

Budapest, február 7. Marosi vallomásának fontos része az, amelyben Márffit úgy állítja be, mint aki a főkapitányt meg akarta „büntetni” az ÉME elleni nyomozásokért. Márffy célja az volt, — mondja — hogy pokolgépet állít fel a főkapitányság ferencjózsef-téri kapujában, amely fölött a főkapitány hivatala van. Levegőbe röpíti ezt a lejáratot és ezzel együtt levegőbe röpíti nemcsak a főkapitány hivatalát, de magát a főkapitányt is. Ez a terv azon hiúsult meg, hogy egyelőre mi nem akartunk vállalkozni a pokolgép elhelyezésére. Majd így folytatja Marosi Károly:

— Márffy aljassága határtalan, mindennek a gyümölcsét ő szedte le. Hogy honnan, milyen pénzt, mit kapott, azt csak ő tudja megmondani. Tény az, hogy én Radót át akartam vinni Csehszlovákiába, de még az utazás költségeit is a magam pénzből fedeztem, sőt hogy megmutassam, milyen jóindulatu vagyok Radóhoz, egy nadrágot és egy kabátot is adtam neki. Marosi egyébként a merénylet előkészítésének momentumait naptárszerűen összeállította.

A robbanásról ezeket mondotta:

— Nemcsak mi öten-hatan mentünk, hanem a IX. kerületben megszervezett különítmény 35 embere levonult. Ennek a különítménynek az lett volna a dolga, hogy a merénylet után agyba-főbe verjék azokat a zsidókat, akik elve menekülnek ki a színhelyről. Behuzódva vártuk a félkilencet. Egyszerre borzalmas detonáció, sikoltás, ordítozás, az ablakok, üvegeserepek zuhognak le az utcára és megjelenik az első véres menekülő. Utána a többi. Erre mi is elmenekültünk s egy közeli kocsmába tértünk borozni.

Márffi a főkapitányságon.

Budapest, február 7. Háromnegyed egykor szürke rendőrautó áll meg a főkapitányság kapuja előtt s két detektív között kiszáll egy beesett, sápadt, csontosarcu fiatalember. Ez Márffi József. Egyenesen, mint aki jól ismeri a járást, megy fel a második emeletre. A detektívek mind a két oldalról közvetlenül mellette mennek.

Tegnap jelentették az ügyész ségről, hogy két nap óta már nem játsza a bolondot Márffi József.

Házkutatás az Ébredőknél.

Budapest, február 7. Az Erzsébetvárosi Kör elleni bombamerénylet bűnügyi nyomozása során a rendőrség az ÉME IX. kerületi csoportjában házkutatást tartott. A kör helyiségét lepecsételték és az ott levő iratokat a főkapitányságra hozták. Az iratok között érdekes írást találtak, amely Márffinak a véstörvényszék működésére vonatkozó rendeleteit tartalmazza. E szerint a véstörvény szék akkor ült össze, amikor egyik tagja árulóvá válik. Elnöke egy államvasuti főfelügyelő, akinek nevét nem tudták kibetűzni. Tagjai hat vészbíró, három rendes és három póttag. Az iratokon feltüntetett személyeket a rendőrség őrizetbe vette. Az elnöknek joga volt határozni, hogy milyen millieuban tartásuk meg a tárgyalásokat. Leginkább sötét veremben tartották ezeket, nehogy a vádlott megismerje bírót.

Ma este Márffit és Radót szembesítették. Radó elmondta a merénylet lefolyását. Márffi azonban semmiről sem akart tudni. A tagadó Márffinak Radó szemébe mondotta, hogy úgy viselkedik, mint a hogy kitanította őket a rendőrség előtti tagadásra. Az ÉME IX. kerületi helyiségében lefoglaltak egy másik írást, amelyet 1923 szeptemberében írt alá Márffi. Ebben a végzésben Márffi megtagadja Marossynak felmentését az alosztály helyettes vezető tisztségétől, azzal az indokolással, mert abban a speciális munkában, amelyhez egyedül ért, szükség van rá és nélkülözhetetlen. (Marossy készítette ugyanis a bombákat.) A gyanúsítottak kihallgatását holnap folytatják és remélik, hogy Márffy teljes beismerő vallomást tesz.

Nagyatádi Szabó István a terméskilátásokról.

Budapest, febr. 7. Nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter a vetések állásáról a következőleg nyilatkozott:

A miniszteriumban most dolgoznak a vetésjelentésen. A téli időjárás szokatlanul kedvező volt. A vetések kitünően teleltek, semmi zavaró momentum nem fordult elő, ami az ideai termés veszélyeztetné, sőt az időjárás sokszor még a kelleténél is kedvezőbb volt, úgy, hogy a vetések még jobban fejlődtek, mint az a korai időre való tekintettel kívánatos. A legjobb reményekkel nézhetünk az ideai termés elé.

Debreczen köszönete báró Ullmann Adolfnak a svájci kölcsön ügyében volt közbenjárásáért.**A törvényhatósági bizottság közgyűlése.**

Debreczen törvényhatósági bizottsága ez idén első közgyűlését tartotta tegnap. A gazdák s a bizottság többi tagjai impozáns számban jelentek meg a közgyűlésen, amelynek tárgysorozata igen fontos, de lefolyása ép oly nyugodt volt.

A közgyűlést 9 óra után nyitotta meg az elnök dr. Hadházy Zsigmond főispán. Elsőnek

Csóka Sámuel helyettes-polgármester referált

a közgyűlés által a városi tanácsnak adott megbízatásokról, majd a jog- és pénzügyi bizottság javasolta, hogy az államhoz hasonlóan, a városhoz intézendő beadványok után bélyegilletékeket szedjen a város. E javaslat alapján a közgyűlés a városi illetékekről alkotott szabályrendeletet elfogadta.

Régi tagok a szakbizottságokban.

Ezután a szakbizottságok újjaalakítására tértek át. Általában a régi tagok kerültek beismét. Új tagja a jog- és pénzügyi bizottságnak Versényi Tibor, Tóth Aurél, Ekly József és Wilhelms Emil. A színházi bizottság új tagjai lettek Uhlarik Béla, Tóth Aurél és dr. Freund Jenő. A zenedei bizottság újjaalakításánál bejelentette a főispán, hogy husznál több aláírással indítvány érkezett hozzá s az aláírók külön szavazást kérnek. A szavazás tehát így folyt le s eredményeképp új tagokul a bizottságba dr. Kölcsey Sándort és dr. Sebestyén Lipótöt választották meg.

Ezután a Csapó-kertben és Homok-kertben felállítandó új gyógyszertárak ügye került sorra. A közgyűlés a tanács előterjesztését egyhangulag magáévá tette. Ha az engedélyt megkapja a város, akkor a közgazgatási bizottság dönt arról, hogy

az új gyógyszertárak személyi jogát kinek adja.

A tanácsi előterjesztésnek megfelelően fogadta el a közgyűlés a kéményseprési tarifának 1924 január 1-től az alapdíjak 2500-szorosára való felemelését, továbbá a vígalmi adótételek emelését, amelyek egyrészt aranykorona értékben állapították meg.

▼ SZÍNHÁZ ▼

Szombaton, folyó hó 9-én a Három grácia operette előadása kivételesen 7 órakor kezdődik.

Tömegesen érkeznek a jegyrendelések telefonon a vidékről A három grácia szenzációs sikerű operette előadásaira. A nagy érdeklődés folytán, mely a városban egyre növekedik, a pénztár csak a későbbi előadásokra fogad el előjegyzéseket, mivel e hétre már ugyiszólván valamennyi jegy elővételben kelt el.

Kik legeltethetnek a Hortobágyon?

Hosszabb vita fejlődött ki a hortobágyi legelőbérek ügyében. Zöld tanácsnok terjesztette elő a tanács javaslatát, a mely 50 kgr. buzaértékben kívánta megállapítani a legelőbért. Ekly József pótlást indítványozott, Balogh István pedig azt kívánta, hogy csak debreceni háztulajdonosok legeltethessenek a Hortobágyon, idegeneknek ne adjanak engedélyt

Dr. Magoss György polgármester szerint a javaslat szabályrendeletbe ütközik. Hangsúlyozza, hogy a tanács első sorban mindig a debreceni polgárok érdekeit óhajtotta szolgáltni, de a város jogát megrövidíteni nem engedheti. Ha a debreceni lakosok jóságai részére biztosított legelőkön kívül még felesleggel rendelkezik a város, úgy idegen lakosoknak is engedélyt fognak adni jóságai legeltetésére.

A közgyűlés a javaslatot így fogadta el.

Ezután Zöld József tanácsnok bejelentette, hogy az 1920. évi polgári fellejtés kiadásáról a tanács úgy intézkedett, hogy legkésőbb március elejéig ki fogják utalni a fát mindazoknak, akik a megállapított összeget február végéig befizetik.

A svájci kölcsön ügye.

Ezután a közgyűlés elfogadta a svájci kölcsön feltételeit. Ismeretes, hogy Magoss György dr. polgármester tárgyalásokat kezdett a Magyar Általános Hitelbankkal, illetve báró Ullmann Adolffal, a bank vezérigazgatójával és sikerült elérnie, hogy Debreczen város egy svájci banktól 60 ezer svájci frankos kölcsönt kaphasson. A kölcsönre vonatkozó ajánlatot dr. Vargha Elemér helyettes-főjegyző terjesztette elő. Az ajánlat szerint a kölcsön hét évre szól s ezt az összeget a városi üzemek fejlesztésére fogják felhasználni.

A törvényhatósági bizottság egyhangulag elfogadta az előterjesztést s a sikeres közbenjárásért Debreczen város nevében köszönetet szavazott báró Ullmann Adolf vezérigazgatónak.

Több kisebb tárgy elintézésé után a közgyűlés délben véget ért.

Minden jel arra mutat, hogy a Vörös malom bemutatóját a Három grácia óriási sikere folytán az igazgatóság kénytelen lesz elhalasztani.

Apolló. Két sláger: Egy színésznő karrierje, színmű. Tizenegyedik parancsolat, színmű. elsőrangú amerikai felvételek.

Vigszínház és Uránia: Harold Llyod, „Ó”, Amerika burleszk királya, legnevetesebb szerepe a Tengeri medve, burleszk 5 felvonásban, kitűnő kísérel.

Zsámboki Miklós gordonkaestélyére kérjük az előjegyzett jegyeket átvenni, mivel azok már csak korlátolt számban kaphatók a Méliuszban.

Solymossyné Wolff Jussy, a külföldön és Budapesten feltűnő sikerrel szerepelt művésznő ária este 8 órakor a Zenedében. Zongoránál B. Fábry Irma. Jegyek Méliusznál.

Zsámboki Miklós hangversenye. Zsámboki Miklós az 1913. évben elhunyt Popper Dávidnak, a Zeneakadémia világhírű gordonkatanárának legtehetségesebb és legkedvesebb tanítványa, február hó 11-én este 8 órakor tartja egyetlen szóló gordonka-estélyét a városi Zeneiskola hangversenytérképében. Akik Zsámboki cellója hangját hallották, nem felelik el azt a hangot többé. Mint mesterét, Popper Dávidot, Hubay Jenő éles baráti szeme ismerte fel és hívta meg Brüsszelből Budapestre, úgy Zsámboki Miklóst is Hubay Jenő hívta meg a Nemzeti Zenedétől a Zeneakadémia gordonka tanszékére, amelyet immár a harmadik éve a legteljesebb megalégedésre és elismerésre méltóan tölt be. — Hubay Jenő lakásán rendezett zenedélutánokon, amelyre a zene-művészet legkiválóbbjai, az arisztokraták, — József királyi főherceg és családja állandó látogatók, — valamint a pénzügyi előkelőségei, körülbelül mintegy 100—120 hallgató, hivatalosak, gordonkaszólistákkal, valamint a Hubay-féle vonósnyegyesben és más összetételű kamarazene együttesben a gordonka szólamokat Zsámboki játsza, ami oly magas kitűntetés, amely nagy művészek közül is csak a legkiválóbbakat érheti. Helyünk kevés arra, hogy Zsámbokit az ő nagy művészetében méltóan jellemezzük, de elégen tartjuk, ha jellemzésére felemlítjük még, hogy általában a celló jelenleg élő világhírű mesterével: Casals Pablóval hozzák párhuzamba. Zsámboki klasszikus művészete, hatalmas tónusa és jártékának eleganciája őt a legkiválóbb gordonkásunkká teszi, — akire méltán büszkén tekintünk és hangversenyére a legnagyobb érdeklődéssel készülünk.

Fényüzési adót fizetők figyelmébe.

A munkatorlás elkerülése végett az 1924 január havában beszedett fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására nézve a következő határnapok vannak megállapítva.

1924 február 8-án fényüzési vállalatok, kávéházak, cukrázók, éttermek, tejasarnokok, orfeumok és kabarék, ugyszintén mindazon kereskedők, akik általában fizetik a fényüzési adót.

1924 február 9-én A B C D E F betűk, 11-én G H I J K L betűk, 12-én M N O P betűk, 13-án R S betűk, 14-én T U V Z betűvel kezdődő fényüzési cikkekkel kereskedők fizethetik be a fényüzési adót, az elmaradtak szintén 14-én fizethetnek, azonban elmaradásukat igazolni tartoznak.

Felhívtnak az adózók, hogy a határnapokhoz ragaszkodjanak, — mert egy rendbontó az egész rendet megzavarja és azon cél, hogy a hosszas várakozásokat meggátoljuk, lehetetlenné teszi.

Aki 15-ike után fizet, még 50 százalékos adópótlékot tartozik fizetni

M. kir. állampénztár.

Országos vásárok tartatnak:

Február 11. Miskolc.
Február 13. Kaba.
Február 14. Tiszalök.

HIREK

Megbízás a községi bíraskodásra. A csütörtöki közgyűlés tárgysorozatának egyik érdekes pontja volt a községi bíraskodás kérdése. A községi bíraskodási teendők elvégzésére ugyanis már évek óta senki sem kapott megbízást. Épen ezért a mai közgyűlés a tanácsi előterjesztés alapján úgy határozott, hogy a községi bíraskodási teendők ellátásával dr. Harsányi László tb. tanácsnokot bizza meg, akinek dr. Olasz Vilmos lesz a helyettese.

Dr. Pénzes Miklós emléke. Dr. Pénzes Miklós ügyvéd, Hajdúvármegye alügyésze, a 39. gy. ezs. főhadnagyként az 1914-iki őszi galíciai harcokban esett el. Családja könyvtárából néhány a jelen viszonyok közt igen értékes több kötetes büntetőjogi munkát most azzal bocsátott egyetemünk büntetőjog tanárának, dr. Kováts Andornak rendelkezésére, hogy azokkal egy büntetőjogi pályatétel jutalmazassék. Dr. Kováts professzor az adományról a jogi kar legközelebbi ülésén fogja javaslatát előterjeszteni.

A bűnözés kezdete. Kovács Andor dr. debreczeni egyetem büntetőjog tanára ma kezdte meg ily című előadásorozatát a budapesti Urániában. Az első előadás a primitív hordatársadalomnak viszonyait főleg azon szempontból vizsgálta, mennyiben alakulhatott ki bennünk a büntetést kívánó közreakció előfeltételeit képező kollektív öntudat. A jövő keddi előadás a törzsi társadalmak kriminálitását fogja tárgyalni.

Védekezés a venerás betegségek ellen. A polgármester a következő értesítést adta ki: A mai néhez gazdasági viszonyok között az államnak nem áll módjában a veneras (nemi) betegségek pusztításainak kellőképpen gátat emelni. Szinte egyetlen eszköz, amely rendelkezésünkre áll, a népesség felvilágosítása. Minden rendelkezésünkre álló eszközzel reá kell mutatni azokra a veszélyekre, amelyek a veneras betegségek révén az ifjúságot is fenyegetik. Ezt a feladatot tűzte maga elé a Teleia egyesület (Budapest, V., Lipótkörút 30.), amely már 30 év óta folytatja igen szép eredménnyel felvilágosító munkáját. Az egyesület ez évben „Teleia” címen egy folyóiratot indított meg, amely népies modorban irt felvilágosító és intő ismertetésekkel hasznos munkát teljesíthet, ha az illetékes körök tudomást szereznek róla. A fentiekre való tekintettel ezúttal hívjuk fel a város területén működő iskolák, nevelőintézetek stb. vezetőségének, valamint az intelligens szülők figyelmét a „Teleia” című folyóiratra, amelynek előfizetési ára oly alacsonyan van megszabva, hogy megszerzése a szegényebb sorsúaknak sem jelent számottevő anyagi megterhelést.

Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc-utcai templomban. Pénteken este háromnegyed 5 órakor, szombat reggel egynek 8, d. e. Muszaf ma fél 11, délután 4 és este fél 6 órakor. Hétköznapokon reggel háromnegyed 7 és este 5 órakor. A Kápolnási-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. Az elnökség.

A DTE nagy álarcos bálja február 16-án lesz a Korzó-nagykávéházban.

Tisztviselők 200 milliós csalása Pécsen.

Pécs, febr. 7. Tegnap délelőtt 9 óra tájban megjelent az állampénztárban Árpád János kerületi rendőrkapitányságra kirendelt számvevőség egyik számtisztje: Kalmár Géza barátja kíséretében, azzal, hogy az állampénztár részére 195 millió koronát akar felvenni. Aláíróként Vargha Lajos dr. kerületi rendőrkapitány neve szerepel. Az állampénztárnál ez az összeg épen nem volt kész, mindössze 120 milliót tudtak volna kifizetni. Az állampénztár tehát értesítette Horváth Zoltán miniszteri tanácsos, pénzügyigazgatót, mitevők legyenek. Horváth Zoltán miniszteri tanácsos a két fiatal ember előtt felhívta Vargha Lajos dr. rendőrkapitányt s közölte vele, hogy a 195 milliós utalványra pillanatilag csak 120 millió korona áll rendelkezésére. — Vargha Lajos dr. nagy meglepe-

téssel értesült a dolgról és telefonon közölte, hogy semmiféle 195 milliós utalványt nem irt alá és ha ilyen utalvány van, azt hamisították. A rendőrkapitányság utasítására a két fiatal embert nyomban őrizetbe vették.

A délután folyamán rendőrségi számtisztek mentek át az állampénztárhoz és visszamenőleg megvizsgálták a kerületi rendőrkapitányságtól érkezett és kifizetett utalványokat. Az utalványok között kettőt találtak hamisnak, az egyik 157 millióról, a másik 45 millió koronáról szólt. Mind a kettőt Vargha Lajos dr. nevével hamisították.

A délelőtt folyamán Árpád János számtisztet, aki a két utalványt beváltotta és feleségét őrizetbe vették. Nincs még tisztázva, hogy Kalmár Gézának milyen szerepe van az ügyben.

Felülfizetések. Folyó évi február hó 2-án megtartott „Mansz”-Vasutas és postás szakcsoport táncos egybekötött kulturstélyén a következő felülfizetések történtek (ezer koronában számítva): dr. Haendel Vilmosné 40, dr. Huttiray József 50, dr. Berencsy Zoltán 50, Demkó Jenő 20, Fehér Alfréd 20, Mihalovics Jenő 20, Vecsey Nagy Endréné 25, dr. Kenézy Gyula 100, dr. Lindenberger János 50, Kabay Györgyné 14, Szűk Ödön 10, dr. Szabó Domokos 10, Bohus Károly 20, dr. Ujházi Sándor 30, dr. Szabó Mihályné 60, Pappler Géza 50, ifj. Rickl Antal 50, Pappler Irma 10, Fráter Erzsébet 10, dr. Kesserű Lajos 10, Ollinger Béláné 25, dr. Olesváry László 50, Garda Dezsőné 15, dr. Szontag Félix 25, Halász Gábor 10, dr. Miszty Károly 30, Tóth Vilmos 25, dr. Hadházy Zsigmond 100, Ferjencsik Ottó 50, Galló József 10, dr. Ghyczi Tihamér 25, dr. Nagy Károly 15, Balogh Imre 20, Kovács Károly 12, Skrovina József 10, dr. Hankó Vilmos 10, Szesztina Jenő 30, dr. Baltazár Dezső 50, Török Barna 30, Kontsek Géza 10, Hadasi István 10, Kardos László 5, Kontsek Kornél 5, Sztankay F. Béla 20, Farkas Győző 30, Beznák Aladár 50, Latkóczy Pál 10, Haranghy Endre 150, Székely Aladár 50, Németh Lajos 50, Mikecz Miklós 20, Deák János 10, Liser Ferenc 40, Pongrácz Árpád 10, Máv. „Kansz” csoport 10, Horváth S. 10, Pataky Lajosné 10, Varga Istvánné 5, Beregszászi Sándorné 5, Palyó Jánosné 5, Pogány Mihály 10, Szathmáry Lajos 5, Lavotha Adón 5, Földi Lajos 5, Tecsey Rózsika 5, N. N. 5, Papp Zsigmond 5, Vigh István 5, Dénes Lajosné 4, Reisl Ernőné 4, Gressó Jánosné 4, Molnár Ferencné 4, Molnár Imréné 4, Pálffy Sándorné 4, Nagy Pál Ferencné 4, Molnár Jánosné 4, Nicht Jenőné 4, Gardó Sándorné 4, Erdély Gáborné 4, Fegyveres Sándorné 4, Scheck Jánosné 4, Hiripi Ferencné 4, Hegyi Mihályné 4, Major Gáborné 4, Tyrán Andrásné 4, Skonda Istvánné 4, Vedres István 3, Munkás Józsefné 2, Vitéz Kun József 2, Luczay Mihály 2, dr. Medveczky Károly 25, dr. Korpásy László 50 ezer koronát.

Felhívás. A Magyar Cigányzenészek Orsz. Egyesületének helyi csoportja felhívja tagjait, hogy pénteken és szombaton az iroda helyiségében (Homok kert-u. 103.) tagsági igazolványokkal megjelenni szíveskedjenek. Az Elnökség.

Könyv az új ipartörvényről. Dr. Wittich Andor, a miskolczi kamara vezető titkára s dr. Landesberg Jenő, a szegedi kamara titkára az új ipartörvényről egy magyarázó könyvet adnak ki, belefogalva a régi ipartörvény azon rendelkezéseit, amelyek érvényét az új ipartörvény nem érintette. A kamara e könyvet minden iparosnak a legmelegebben ajánlja, mert a könyv a magyarázó könyvek közül a legjobb s amellyel a legolcsóbb lesz. A könyv előfizetési ára 8000 kor., amit a megrendelők közvetlenül küldjenek be dr. Landesberg Jenő kamarai titkár címére.

Ujrafelvétel Lefkovits Vilmos bűnpörében. Dr. Lefkovits Vilmos, ki a kommunizmus alatt direktóriumi tag volt, aki tudvalevőleg a szegedi Csillagbörtönben tölti 8 évi fegyházbüntetését, a napokban bűnperének ujrafelvételét kérte a debreczeni kir. törvényszéktől. A törvényszék tárgyalva az ügyet, az ujrafelvételi kérelemnek csak részben adott helyt. Ugyanis újbóli vizsgálatot rendelt el s így majd csak a vizsgálóbírónak jelentése alapján fog az ujrafelvételben érdemleg határozni. Lefkovits Vilmost a napokban fogják lehozni Szegedről a vizsgálóbíró előtti kihallgatásra.

Hirdetmény. A városi adóhivatal felhívja a kereskedőket, iparosokat, orvosokat, ügyvédeket, általában bárminő értelmi foglalkozást űzőket, amelyet valaki önállóan és nem valamely munkaadóval szemben fennálló szolgálati viszonyból kifolyóan folytat, földbérletet, feles bérletet stb., hogy általános kereseti adó valómasaikat folyó évi február havában az illetékes kerületi adóhivataloknál okvetlen nyújtsák be. A bevalláshoz szükséges nyomtatvány iver a városi kerületi adóhivataloknál szerezhető be. — Aki bevallását az előirt határidőben nem adja be, vagy bevallásából adóköteles foglalkozást ki hagy, a kivétel során megállapított adónak 25%-át, ha pedig a hozzá intézett felhívásnak sem felel meg az első fokúlag megállapított adónak 50%-át fizeti bírság fejében.

Kik lettek a győztesek a Mansz vasutas és postás kultur estélyén? A szépségversenyen díjakat nyertek Váradi Sárika (1450), Nicht Irén (941), Csapó Lászlóné (735) szavazattal. A világpostán Boros Böske 100 Boros Gyuláné 98, Földi Lajosné 22 szavazattal.

Tetszhalott a derecskei pusztán. A derecskei pusztán Kiss Ferenc földműves, akit már régebben kihozott a köszvény, a minap úgy megmerevedett s a teste kihűlt, — hogy hozzátartozói, sőt a halottkém is halottnak nézték. Felravatalozták, gyertyát gyújtottak. — Amikor az egyik gyertya elaludt, Kiss Ferenc fiacskája felállott egy székre, hogy a gyertyát meggyujtsa. A gyufa nagyot pattant s erre a zajra felébredt a halott. A derecskei pusztának nagy szenzációja e különös esemény, amely bizonyára sokáig foglalkoztatja a helyieket.

A DTE nagy álarcos bálja február 16-án lesz a Korzó-nagykávéházban.

Hirdetmény a fedeztetési díjak befizetéséről. A törvényhatósági bizottság mai napon tartott ülésében hozott határozatához képest, értesítjük az érdekelteket, hogy 25 kgr. szokványminőségű buza debreczeni egyenértékében megállapított fedeztetési díjak a számvevőség városháza I. em. 18. számú szobájába befizethetők. Debrecen, 1924 február hó 7. Városi számvevőség.

Kérjük mindenütt az Egyet. értést.

Reformok az államvasut új dijszabásában

Budapest, február 7. Mint ismeretes az államvasutak igazgatósága elkészítette az új szerves dijszabást, amelyet annak idején megküldött az érdekeltségeknek tanulmányozás céljából. Most a közlekedésügyi bizottság tárgyalja az új szerves dijszabást.

Értesülésünk szerint a tarifareform végrehajtásánál azt tartotta szem előtt az államvasutak igazgatósága, hogy az új dijszabást az általános közgazdaság érdekeivel, valamint az államvasutak érdekeivel is a lehető legteljesebb összhangba hozza. Az új dijszabás egyszerűíti az egész tarifális beosztást. Eddig más-más osztály volt megállapítva az 5000 vagy 10 ezer kgr. súlyú küldeményekre, most pedig egy osztályt jelöl meg a dijszabás.

Kincstári házhazsónrészesedés befizetése.

A Kereskedelmi és Iparkamara felhívja érdekltségé figyelmét arra, hogy a folyó évi február—április hónapokból álló házbérnygyedre eső lakberek után beszedett, illetve a tulajdonos, valamint alkalmazottai által bérfizetés nélküli birtoklakások utáni kincstári házhazsónrészesedési díjak az épület szerint illetékes városi adópenztárba legkésőbb folyó hó 15. napjáig befizetendő.

A bérjövendelmek bevallása bérfizetési jegyzéken történik, a szükséges hivatalos nyomtatványok az adóhivatalnál az előállítás költségeik megtérítése ellenében beszerezhetők.

Kincstári házhazsónrészesedés alól csak az olyan családi házmentes, amely két szobából áll és azt a tulajdonos maga használja.

A kamara ismételt felhívja az érdekelteket figyelmét, hogy a befizetést február hó 15-ig el ne mulasszák, mert a késedelmes befizetés súlyos pénzbeli büntetést von maga után.

KÖZGAZDASÁG

Ma is drágult a buza.

Budapest, február 7. A mai terménytőzsdén az irányzat szilárd volt. A buza 2 és fél, a rozs 2, a zab 7 és fél koronával drágult. A forgalom csekély.

Hivatalos árak: 76 kilós ti-

A korona 0.0205

Zürich, febr. 7. Hollandia 216, Berlin 0.0000000013, Newyork 5.74, London 24.81, Páris 26.65, Brüsszel 23.70, Prága 16.75, Budapest 0.0205, Bukarest 2.94 és fél, Belgrád 6.77 és fél, Bécs 0.0081 és egynegyed, Szófia 4.20.

A devizaközpont ártolyamai:

Ény darab	Péns (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollar	32650 K	34 50 K
Angol ni	140300 K	150300 K
Hollandi forint	12205 K	13035 K
Francia frank	1635 K	1635 K
Sv. fel frank	6650 K	6650 K
Édea	237 K	233 K
Cseh korona	941 K	1011 K
Él	170 K	182 K
Élra	1435 K	1635 K
Dinár	383 K	405 K
Német márk	— K	0.005 K
Lengyel már a	— K	— K
Osztrák korona	0.4590 K	0.4920 K
Napoleon ara	113000 K	— K
Dán korona	5300 K	5700 K
Norvég korona	4375 K	4715 K
Svéd korona	5550 K	5160 K
Belga frank	1340 K	1330 K

A magánforgalomban az irányzat szilárd.

Budapest, febr. 7. Az irányzat szilárd, különösen a bankpapirokat keresik. Magyar Hitel 730, Osztrák Hitel 200, Földhiteibank 620, Ker. Bank 1640—50, Angol-Magyar 116—18, Leszámitoló 106, Pestü Hazai 4850, Hazai Bank 280—90, Salgó 725—35, Urikányi 980—1000, Kőszén 3250, Ganz Danub. 4900—50, Ganz villamos 2575, Fegyver 1530—60,

Debreczeni gyapjувásár. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja kerületének összes juhtenyésztői figyelmét, hogy a gazda-érdekek védelmére a Kamara és a Debreczeni Juhtenyésztők által létesített debreczeni gyapjuárverés ez évben is meg lesz tartva, így a gazdáknak alkalmuk lesz a kedvező árak nyilvános kialakulása előnyeit maguknak biztosítani.

Semmiesetre sem hallgassanak tehát az országot járó gyapjuügynökök gyakran hangzatos ígéreteire, mert tapasztalható, hogy látszólag olcsó módozatu, látszó-

szavidéki buza 1815—25, egyéb 1795—1805, 79 kilós tiszavidéki 1840—50, egyéb 1815—25, rozs 1500—20, rozs 1500—20, sörárpa 1850—900, zab 1600—1625, tengeri 1500—25, korpa 1025—50. A többi változatlan.

lag alacsony kamatterhű gyapju-előlegek felajánlásával fogják meg a hiszékenyebb és számitani kevésbé tudó gazdákat, holott, ha a módozatok gyapju levonásait is átszámitjuk, — végeredményben olyan magas kamatu ez az előleg, hogy a gazda csak károsodni fog. A gazdáknak, akiknek gyapjuelőlegre van szükségük, a kamara gondoskodik ez évben is kedvezményes kamatu előlegekről, amelyek annyiban is különböznek a gyapjuügynökök kölcsöneitől, — mert a Kamara ez akciója nem leköti, hanem épen felszabadítja a gazdát szabad cselekvésre. — Az aukció gyapjuhitelei február hónapban megindulnak. Minden tájékoztatást Szarukán Sándor igazgató, a Debreczeni Gyapjuárverési Vállalat vezetője ad Debreczen, Piac-utca 61. szám.

Burgonyavásár Nyiregyházán A háborús évek alatt rendkívül sokat szenvedett a magyar burgonyatermelés is. A vetőgumók degenerálódtak, elvesztették a betegségek és a kártevők elleni ellenállóképességüket. Országunk burgonyatermelésének mennyiségi és minőségi felfokozása érdekében a burgonyatermeléssel foglalkozó gazdátársadalom egészséges vetőgumószerzésének biztosítása céljából a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Szabolcs-vármegyei Gazdasági Egyesület együttesen folyó évi március hó 1—2. napjain országos jellegű vetőburgonyavásárt rendeznek Nyiregyházán. Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét ezen első alkalommal rendszeres burgonyatermelési szakkiállításal is kibővülő vetőburgonyavásárra, mint nemesített burgonyafajták elsőrangú vetőgumóinak legalkalmasabb beszerzési forrására. Bejelentések február 15-ig a Szabolcs-vármegyei Gazdasági Egyesület kereskedelmi irodájához Nyiregyházára, mint a vásárrendezéséhez intézendők. Az öt kilós vetőburgonya minták is ugyanoda küldendők be.

Kiadó: Az „Egyetértés” lapkiadó-vállalat.

Megjelent! Ismét kapható!

A magyar helyesírás szabályai.

(Szó- és tárgymutatóval.)

Ujabbán átvizsgálta 1922 május 29-iki összes ülésén, elfogadta és kiadta a Magyar Tudományos Akadémia.

Valamennyi iskolára nézve kötelezővé tette a Vallás- és Közoktatásügyi miniszternek 1922 október 12-én 4250. elnöki sz. alatt kelt rendelete

Ára 2400 korona.

Kapható Méliusz könyvkereskedésben

Debreczen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

APRÓHIRDETÉSEK

Ajánlat

Heneserek

plüss szövet, bőrvászon diványok, afrik, löszőr matracok, szalon és bőrgarnitúrák készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál. Halköz 8. Javitásokjutányosáron. 162

Lakásesere.

3 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, teljesen felszerelve, kamara, pincéből álló utcai lakószobát elcserelem hasonló nagyságú lakással. Cim a kiadóban. 159

Berzéki

fényképezési műterme Ferenc József-ut 38. olcsó árakban és szép kivitelű képekben állandóan vezet. 145

Meghívó.

A „Debreczeni Műbutorgyár és Farkeskedelmi R-T. 1924. évi február hó 17. napján, délelőtt fél 12 órakor az Angol-Magyar Bank Fiókja helyiségében (Kossuth-utca 21. sz.) tartja

I. évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek meghívattak azzal a figyelmeztetéssel, hogy ez alapszabályok 16. §-a értelmében a szavazati jogukat gyakorolni kívánó részvényesek kötelesek részvényeiket legkésőbb 3 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt letenni.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottsági jelentés az 1923. évi mérleg, nyereség-vesztéses számla és tisztá nyereség felosztása tárgyában.
2. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
3. Igazgatósági javaslat alapító-emeles tárgyában.
4. Előterjesztés alapszabálmódosítás iránt.
5. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
6. Felügyelő-bizottság 1923. évi tiszteletdíjának megállapítása.
7. Esetleges indítványok.

Kelt Debreczen, 1924 február hó 6-án.

Az Igazgatóság.

Aranyat.

ezüstöt, briliánsat. zálogcédulát és hamis fogakat vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. I. emelet. 144

Építkezési anyagok

portland cement, mozaik és cementlapok, betoncserep, betoncsövek, kutgyűrűk, stuka turnád kátránypapír stb. legolcsóbban a Debreczeni Műkő-gyárban, Fürdő-utca 2. sz. alatt kaphatók. N58

Makulatur-papír

5 kilós tételekben kapható a lap kiadóhivatalában.

Menyasszonyi fényképek művészi kiállítású levelező-lapok csakis Ruzicskánál készülnek. Piac-utca 32. 168

Kereslet

Jobb nőt keresek kísérőül napi 15.000 koronára fizetéssel. Cim a Bika-szállóban. 170

Eladás

Eladó

egy teljesen jókarban levő 17 soros vetőgép és konkolyozó. Cim a kiadóhivatalban. 167

Eladók

világos háló, ebédlő, konyhabutor, tükrök, Schöberágy, háromajtós tükrösszekrény, Thonzt. garnitúr, több butork. Széchenyi-utca 8. 169

MEGNYILIK Piac-utca 64. sz. alatt HORVÁTH SÁNDOR ELITE ILLATSZERTÁRA

A „Parfümeire Iona” cégtől barátságos uton kiváltam és a fenti cím alatt egy minden igényeknek megfelelő, manikűr-szalonnal kapcsolatos illatszertárt nyitottam, hol mindenemű- pipere, kozmetikus- és illatszereket legjobb minőségben és a lehető legolcsóbb áron fogok árusítani. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kerem

teljes tisztelettel

Horváth Sándor

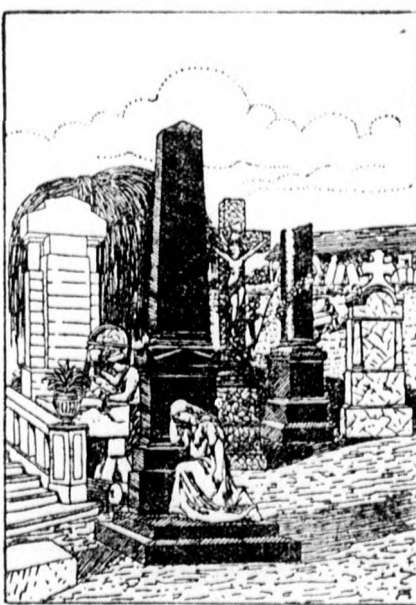
Manikűrözés elsőrendű munkaerőkkel!

Elárulás nagyban és kicsinyben!

Fodrász uraknak nagy árengedmény!

Békéig visszamenőleg naponta pontosan megtudhatja

díjtalanul e lapkiadóhivatalában
hogyan jegyezték
Zürichben a magyar koronát.



DEBRECZENI MŰKŐGYÁR

RÉSZV. - TÁRSASÁG

ajánlja

teljesen fagymentes

SIRKÖVEIT.

Nagy választék!

Készít:

kutgyűrűt, betoncsövet, betoncserepet, betonblokkot, vasbeton koporsót és cementlapot.

Gyártelep: Fürdő-utca. 2. sz.

Telefon: 10-93.

Városi raktár: KEGYES FERENC sirkő üzletében.